Instalacja Turbo C++; jak się poruszać w środowisku; DOS

Instalacja Borland Turbo C++

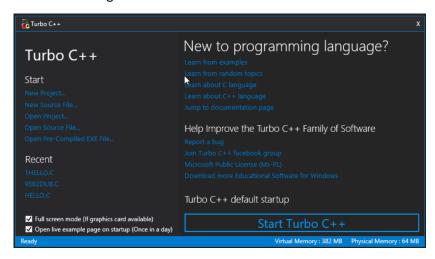
Na początek radzę wejść na dowolną stroną internetową opisującą proces instalacji *Turbo C++* aby zapoznać się z etapami procesu.

Poszukaj w Internecie "download turbo c++ for windows" lub "turbo c++" i zainstaluj *Turbo C++*

Turbo C++

(Na pulpicie będziesz mieć ikonę Turbo C++), której później zawsze będziesz używał dla uruchomienia Turbo C++.)

W końcu otrzymasz poniższe okno dialogowe:

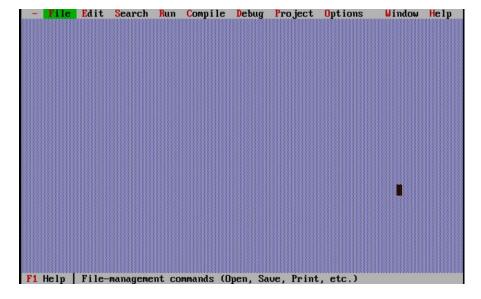

a klikając na Start Turbo C++ wejdziesz do edytora języka "C".

Jak się poruszać w otrzymanym środowisku

Kilka krótkich filmów na YouTube (po ok. 3 min. każdy) to dobry sposób aby wejść w temat.

Doprowadź ekran do postaci (jeżeli teraz nie wiesz jak to zrobić, przeczytaj najpierw cały ten dokument):

File --> New pozwala na pisanie nowego kodu. Patrz: 'Ważne uwagi' poniżej w tym dokumencie.

Nie martw się o nazwę pliku: Kiedy będziesz chciał go zapisać, aplikacja zapyta się Ciebie o:

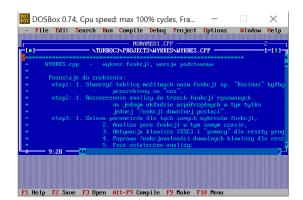
- 1. nazwę pliku
- 2. rozszerzenie nazwy (C lub CPP)
- 3. ścieżkę dostępu do folderu, w którym będziesz trzymać swoje pliki.

Zauważ jasnofioletową część dolną ekranu: Po kompilacji będą tam jego wyniki (ekran *raportu błędów*, ekran 'Watch').

File --> Open pozwala na wprowadzenie do edytora zapisanego wcześniej pliku.

[Enter] da ekran

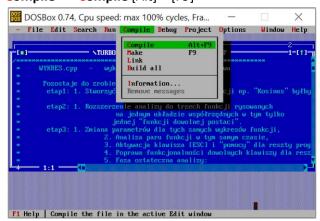

Zauważ ponadto, że edytor jest kaskadowy - może trzymać kilka programów jednocześnie z możliwością przeskakiwania pomiędzy nimi (pomocne, gdy tworzysz programy wzajemnie ze sobą powiązane). Powyżej, na ekranie widać aktywny plik **WYKRES.CPP** i nieaktywny z chwilową nazwą **NONAMEO1.CPP**.

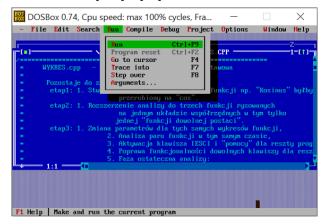
Każdemu Twojemu programowi możesz nadać rozszerzenie .*CPP* (dla *C++*); jeżeli Twój program nie wymaga użycia elementów *OOP* (*O*bject *O*riented *P*rogramming, czyli w tym wypadku *C++*), program możesz zapisać z rozszerzeniem .*C*. Jeżeli wymagane byłoby rozszerzenie .*CPP* a próbujesz zapisać program jako .*C*, kompilator będzie się awanturował.

Często będziesz używał:

Compile --> Compile [Alt] + [F9]

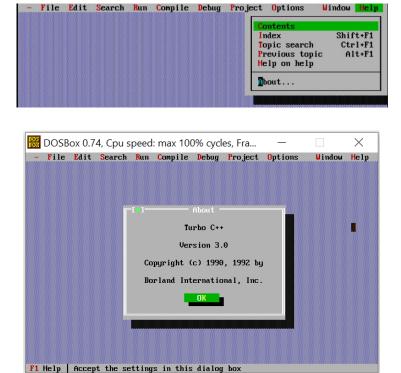

Run --> **Run** [Ctrl] + [F9]

Nie obejdziesz się bez opcji **Window**, dzięki której można np. przeskakiwać pomiędzy oknami: Tymi dwoma widocznymi powyżej (*edytora* i *raportu błędów* - tu: jasnofioletowego, jeszcze tu nie użytego) i *User screen* gdzie pojawi się wynik działania programu. W ogóle, gdy wprowadzasz kod do edytora, możesz usunąć tę nieaktywną aż do kompilacji część (*raport błędów*) i mieć cały ekran dla kodowania (przyciskiem **[F5]**). W momencie kompilacji, ekran *raportu błędów* z wynikami kompilacji pojawi się automatycznie (ale tylko wtedy, gdy programie będzie jakikolwiek błąd).

Bardzo często korzystam z Help - jak na rok powstania aplikacji (koniec lat 80-tych), jest bardzo dobrze zrobiony.

Swobodne poruszanie się w tej aplikacji to kwestia wprawy. Na początku może irytować, ale szybko ten problem znika wraz z opanowaniem 'skrótami klawiszowymi', opanowaniem możliwości 'menu' i poruszaniem się w 'Help'.

Z ciekawszych stron internetowych polecam:

- 1. Absolutne podstawy języka 'C'. Wszystko co powinieneś wiedzieć o języku 'C'. Strona internetowa, której wygląd skopiowałem (bo tu nie ma 'praw autorskich') do tej właśnie mojej strony aby natychmiast ją rozbudować. https://artur1811.github.io/poradnik-c/
- 2. Turbo C++, Version 3.0 User's Guide 1992

https://archive.org/details/bitsavers borlandturide1992 32222686/page/13/mode/2up

3. Forma dokumentacji funkcji (modułów) graficznych:

https://home.cs.colorado.edu/~main/bgi/doc/ <-- Borland Graphics Interface (BGI) for Windows Porównaj to z opisem <GRAPHICS.H> z menu HELP (ostatnia opcja z prawej strony menu głównego).

4. C code-reference

https://code-reference.com/c

<-- Programming Reference/Libraries

DOS (Disk Operation System)

Wbrew pozorom znajomość *DOS*u jest całkiem praktyczna. Można w nim wykonywać operacje jakich sam Windows nie wydaje się oferować*.

Turbo C++ będzie załadowane w katalogu głównym (C:/):

C:\TURBOC3

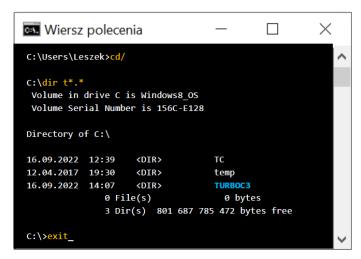
(Jeżeli będziesz go mieć gdzieś indziej - musisz to uwzględnić w moich opisach i skorygować je)

Aby być tego pewnym:

1. wywołaj "Wiersz polecenia" wpisując w wyszukiwarce swojego komputera "CMD"

- 2. przejdź do katalogu głównego komendą CD/
- 3. wpisz tu komendę **dir/p** (opcja **p** pozwala na przewijanie strona po stronie przyciskając [Enter]) lub zastosuj 'wildcards' (czyli 'symbol wieloznaczny', '*' może oznaczać dowolny znak lub serię dowolnych znaków) **dir T*.*** wszystkie pliki z wszystkimi rozszerzeniami, nawet katalogi (tu '*' może oznaczać brak jakiegokolwiek znaku), zaczynające się od litery **T** wielkość liter w DOS'ie nie ma znaczenia)
- 4. w końcu wyjdź z okna 'wiersza poleceń' komendą EXIT:

Polecam następującą procedurę skopiowania plików z tej strony internetowej do katalogu C:/TURBOC3/PROJECTS

Punkt 1

Jeżeli katalog PROJECTS (może tu być dowolna Twoja nazwa, np. PROGRAMY lub SOURCE) nie istnieje, to zawsze możesz go stworzyć w następujący sposób:

1. Uruchom CMD (Command Prompt, Wiersz Polecenia)

2. Wejdź do katalogu TURBOC3 katalogu głównego paroma krótkimi komendami (wielkość liter nie ma znaczenia):

a) CD/ <-- zejdź w dół do katalogu głównego

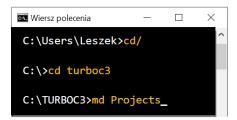
[Enter]

b) CD TURBOC3 <-- idź w górę do katalogu TURBOC3

[Enter]

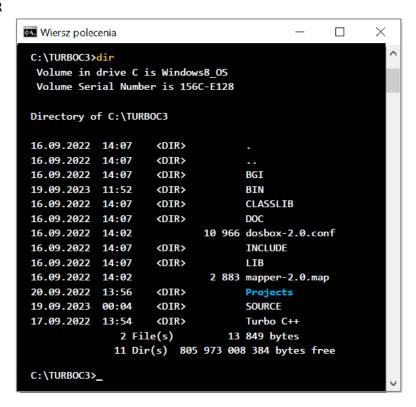
c) MD Projects <-- utwórz katalog (**M**ake **D**irectory) *Projects* w aktywnym katalogu (tu: w TURBOC3)

[Enter]

I zobaczysz ten katalog pisząc:

d) DIR

Punkt 2 - skopiowanie kodów tej strony internetowej do folderu na Twoim desktopie

Uwaga: Słowa 'Folder' i 'Katalog' są wymienne między sobą (oznaczają to samo). Tu używam terminu 'folder'. Podobnie 'desktop' = 'panel'.

- 1. Na desktopie (panelu) utwórz folder o nazwie C
- 2. W folderze C utwórz dwa foldery: Macierze i Wykres

C <-- folder na panelu

Macierze <-- folder w folderze C

Wykres <-- folder w folderze C

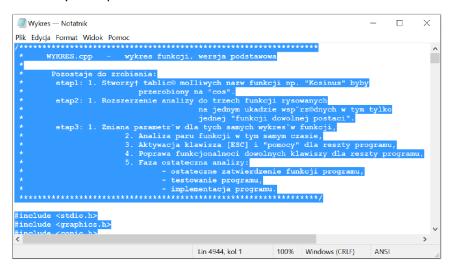
3. Skopiuj pliki z tej strony internetowej do odpowiednich folderów.

Przykład na pliku WYKRES.CPP

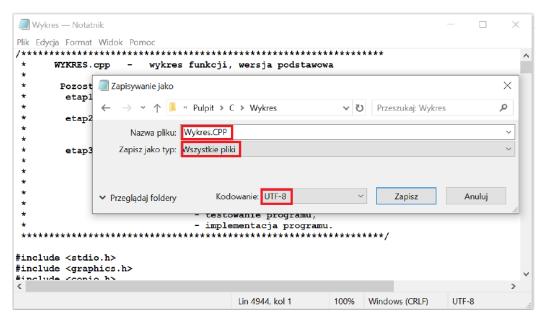
a) Klikam na odpowiedni link

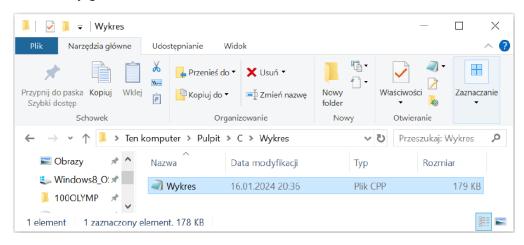
b) Zaznaczam cały tekst pliku WYKRES.CPP

- c) [Ctrl] + C <-- 'copy' wprowadzam tekst do bufora
- d) Otwieram pusty Notatnik
- e) Kopiuję tekst do tego Notatnika [Ctrl] + V
- f) Zapisuję plik (Zapisz jako) w odpowiednim folderze pamiętając, aby podać mu następujące parametry:
  - Nazwa pliku --> WYKRES.CPP <-- podajemy rozszerzenie .CPP
  - Zapisz jako typ --> Wszystkie pliki
  - Kodowanie --> UTF-8

g) Sprawdzam tam jego istnienie

h) Kontynuuję kopiowanie aby otrzymać następujący folder C

```
C <-- folder

Macierze <-- folder w folderze C

M_1.C <-- pliki z rozszerzeniem .C - przekopiowane z tej strony internetowej

M_2.C

Wykres <-- folder w folderze C

Wykres.CPP <-- plik z rozszerzeniem .CPP - przekopiowany z tej strony internetowej

ASCII.C <-- pliki z rozszerzeniem .C - przekopiowane z tej strony internetowej
```

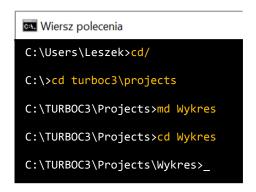
Punkt 3 - skopiowanie plików z desktopu do C:/TURBOC3/PROJECTS

Jeżeli zdecydujesz się na utrzymanie plików w katalogu:

C:/TURBOC3/PROJECTS

to możesz skopiować podane kody do tego miejsca na przykład w następujący sposób:

- 1. Uruchom CMD
- 2. Przejdź do katalogu głównego instrukcją CD/
- 3. Przejdź do katalogu 'Projects' instrukcją CD TURBOC3\Projects
- 4. Utwórz katalog 'Wykres' instrukcją MD Wykres
- 5. Przejdź do katalogu 'Wykres' instrukcją CD Wykres

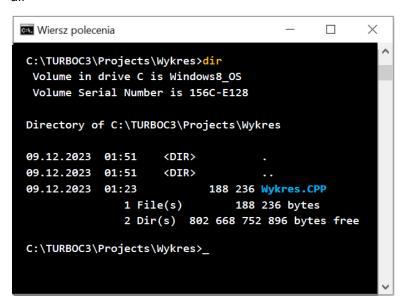
6. Skopiuj 'Wykres.CPP' z folderu 'C\Wykres' panelu do C:\TURBOC3\Projects\Wykres instrukcją DOSu copy C:\TURBOC3\Projects\Wykres> copy C:\Users\ (Twój identyfikator) \Desktop\C\Wykres\Wykres.CPP Przykład:

[Enter]

Potwierdzenie poprawnego skopiowania pliku:

dir

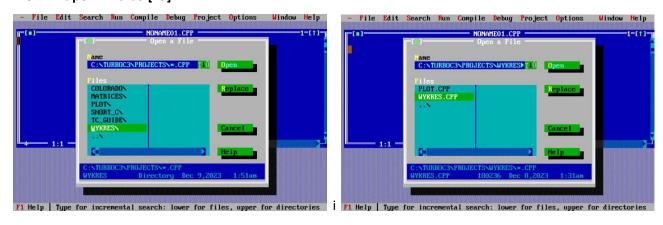

5. I tak kopiuj wszystkie pliki:

C:\TURBOC3\Projects\Wykres> copy C:\Users\ (Twój identyfikator) \Desktop\C\Wykres\Wykres.CPP C:\TURBOC3\Projects\Macierze> copy C:\Users\ (Twój identyfikator) \Desktop\C\Macierze\M_1.C C:\TURBOC3\Projects\Macierae> copy C:\Users\ (Twój identyfikator) \Desktop\C\Macierze\M_2.C

A w czasie otwierania jednego z tych plików w *Turbo C++* widzimy to co poniżej z możliwością wybrania programu do edycji.

File --> Open albo [F3]

Zawsze możesz skopiować dowolny plik (tu: program C) **ze środowiska** *Turbo C++* **na desktop** lub do folderu na nim. Uwaga: Tego rodzaju operacja *DOS*u może być wykonana z dowolnego miejsca Twojego *monitu* (*prompt*; symbolu, który oczekuje jakiejś reakcji użytkownika, czyli symbolu '>')

Przykład: Skopiowanie kodu programu ASCII.C z *Turbo C++* do folderu *C* na desktopie.

```
copy C:\TURBOC3\Projects\ASCII.C C:\Users\ (Twój identyfikator) \Desktop\C\ASCII.C
```

np.: copy C:\TURBOC3\Projects\ASCII.C C:\Users\Leszek\Desktop\C\ASCII.C Pierwszy przypadek, to gdy nie ma go jeszcze w folderze 'C'.

Drugi przypadek, to gdy on już w folderze 'C' istnieje.

```
C:\Users\Leszek>copy C:\TURBOC3\Projects\ASCII.C C:\Users\Leszek\Desktop\C\ASCII.C 1 file(s) copied.

C:\Users\Leszek>copy C:\TURBOC3\Projects\ASCII.C C:\Users\Leszek\Desktop\C\ASCII.C Overwrite C:\Users\Leszek\Desktop\C\ASCII.C? (Yes/No/All): y 1 file(s) copied.

C:\Users\Leszek>
```

Przykład kompilacji programu. Tutaj ASCII.C

```
- File Edit Search Run Compile Debug Project Options Window Help

TURBOC3\PROJECTS\ASCII.C

printf(')

for (n = 32; n < 256; n++)

{ printf(')

if (n x ? == 0)

{ printf('\n');

if (n n = ( print getch )

}

printf(\n')

| Total File |

Lines compiled: 387 387 getch();

| Warnings: 0 0 |

Errors: 0 0 |

17:22 |

*Linking ... SOURCE

*Linking ... SOURCE

F1 Help Alt-F8 Next Msg Alt-F7 Prev Msg Alt-F9 Compile F9 Make F10 Menu
```

Nota bene, plik ASCII.C wygląda tak (tu angielski opis aby nie było przekłamań polskich znaków):

```
Plik: ASCII.c
#include <stdio.h>
int n;
void main(void)
   clrscr();
   printf("\n\n ");
   for (n = 32; n < 256; n++)
      printf(" %3d = %c ", n, n);
       if (n % 7 == 0)
       { printf("\n");
          if (n == 140)
          { printf("\n
                                    Press any key to continue\n\n");
             getch();
   printf("\n\n
                              Press any key to exit\n\n");
   getch();
```

i po uruchomieniu jego polskiej wersji (Turbo C++ automatycznie akceptuje mi polską stronę kodową):

```
34 = "
                                        32 =
                                                    33 = !
                                                                              35 = #
                                                     40 = (
                                                                 41 = )
                                                                              42 = *
 36 = $
             37 = %
                          38 = &
                                        39 = '
 43 = +
                                                                     = 0
                                                                              49 =
              44 =
                          45
                                       46 =
                                                    47 = /
                                                                 48
             44 = ,
51 = 3
                                       53 = 5
                                                    54 = 6
                                                                              56 =
 50
                          52
                              = 4
                                                                 55
                                                                     = 7
                                                                                     8
     = 9
             58
                          59
                                       60
                                                    61
                                                                 62
                                                                              63
    = @
                                       67 = C
                                                    68 = D
                                                                 69
             65 = A
                          66 = B
                                                                     = \mathbf{E}
 64
                                                                              70
             72 = H
 71 = G
                          73 = I
                                        74 = J
                                                                 76 = L
                                                    75 = K
                                                                              77
                                                                                  = M
 78 = N
             79 = 0
                          80 = P
                                       81 = Q
                                                                 83 = 8
                                                    82 = R
                                                                              84 = T
    = U
                              = W
                                       88 = X
 85
             86
                 = U
                          87
                                                    89 = Y
                                                                 90
                                                                     = Z
                                                                              91 =
                                                                 97
 92
             93
                          94
                                       95 =
                                                    96
                                                                     = a
                                                                              98
                                           = <u>-</u>
                                                   103 = g
                 = d
 99
            100
                         101 = e
                                      102
                                                                104 = h
                                                                             105 =
106
            107
                         108
                                      109 = m
                                                   110 = n
                                                                111
                                                                             112 = p
    = j
                 = \mathbf{k}
                                                                     = 0
113 = q
            114 = r
                         115 = s
                                      116 = t
                                                   117 = u
                                                                118 = v
                                                                             119 =
                                                                                     ä
120 = x
            121
                 = y
                         122
                              = z
                                      123
                                           = {
                                                   124 = 1
                                                                125 = }
                                                                             126 =
                 = \bar{C}
                              = ii
                                              é
                                                                                     ů
127
            128
                         129
                                      130
                                                   131
                                                           â
                                                                132
                                                                             133 =
            135 = c
                                                                139 = ő
                                           = ë
                                                   138 = 0
134 = \acute{c}
                         136 = 1
                                      137
                                                                             140 = \hat{i}
                Naciśnij dowolny klawisz aby kontynuować
141 = \acute{2}
                                       144 = \acute{E}
                                                    145 = Ĺ
            142 = \ddot{A}
                          143 = \acute{C}
                                                                 146 = 1
                                                                              147
148 = 0
                                       151 = \$
            149 = L
                          150 = 1
                                                    152 = \pm
                                                                 153 = 0
                                                                              154
                                                                                     Ü
                                                    159 = č
166 = Ž
                                                                 160 = \acute{a}
155
            156 = \mathbf{t}
                          157
                              = Ł
                                       158
                                                                              161
                                      165 = a
172 = Č
    = ó
                          164 = Ą
                                                                 167
                                                                     = ž
            163 = ú
162
                                                                              168 = \mathbf{E}
                                                                174 = «
181 = Á
188 = <sup>4</sup>
            170 = €
177 = ∭
184 = Ş
     = ę
                          171
                                                    173 =
                                                                              175
                                                    180 =
                          178
                                                                              182
176
                                       179
    = Ĕ
                                                    187 = 1
183
                          185
                                       186
                                                                              189 = \dot{Z}
190
            191
            191 = 1
198 = A
                          192
                                       193
                                                    194 =
                                                                 195 =
                                                                              196
                          199 = ลั
                                                   201 = [
                                      200
                                                                 202 =
197
       + # E
                                                                              203 =
            205 = = 212 = \underline{\check{\mathbf{d}}}
                         206
                                       207
                                                    208 =
                                                                 209
                                                                              210
                                              Í
                                                   215 =
211
                         213
                                       214
                                                                 216 =
                                                                              217
            219 = 1
226 = 0
                                                    222 = Ů
                                                                                     Ó
218 =
                         220 =
                              = •
= Ň
                                       221
                                              Ţ
                                                                 223 =
                                                                              224
                                           = ń
                                                                 230 = Š
    = B
                                                   229 = \tilde{n}
225
                         227
                                       228
                                                                              231
                                                                                   ž =
232
     = Ř
            233 = Ú
                         234
                               = ŕ
                                       235
                                           = Ű
                                                   236 = ý
                                                                 237
                                                                              238
239
            240
                         241
                                       242
                                                    243
                                                                 244
                                                                              245
            247
                         248
                                                                     = ű
                                                                                     Ř
                                       249
                                                    250 =
                                                                 251
                                                                              252
246
                    1
253 = \mathring{\mathbf{r}}
                         255
            254
             Naciśnij dowolny klawisz aby wyjść z programu
```

Turbo C++ daje poprawny wynik.

Dev C++ robi to paskudnie i trudno zaufać programowi Microsoftu - jest dobry dla studentów ale obawiałbym się go używać do naprawdę poważnych wyzwań.

Ważne uwagi:

1. W przypadku zmniejszenia się ekranu *Turbo C++*, np. po zamknięciu ekranu *Turbo C++* i wejściu na desktop klawiszami **[Windows]** + **D** (D jak: Desktop):

Przyciśnij [Alt] + [Enter] a ponownie otrzymasz pełny ekran Turbo C++

- 2. W przypadku braku możliwości przeskoku myszki do menu, np. chcąc kompilować program, używaj
- przycisku [Alt] z wyszczególnioną literą. Np. File to [Alt] + F; Edit to [Alt] + E, albo
- przycisku funkcyjnego **[F10]** tak, jak to sugeruje linia u dołu ekranu edytora.

Zalecane jest używanie 'skrótów klawiszowych' i strzałek zamiast myszki.

3. Naciśnięcie klawisza funkcyjnego **[F5]** daje pozbycie się ekranu 'Watch' aby zwiększyć ekran edytora. 'Watch' pojawi się automatycznie w czasie kompilacji programu. Ponowne przyciśnięcie **[F5]** uwidacznia 'Watch'.

^{*} Np.: Miałem kłopoty z przesłaniem dużego pliku specjalnym programem do tego przeznaczonym. Wszedłem do DOSu (CMD) i tam to zrobiłem bez problemu.